

**Friends of
the Earth
Europe**

**Via Campesina
European Coordination**

**Inštitut
za
trajnostni
razvoj**

Sporočilo za javnost

NOVE RAZISKAVE RAZKRIVAJO EVROPSKI GRABEŽ ZEMLJIŠČ V DRŽAVAH V RAZVOJU Industrijsko kmetovanje in agrogoriva so krivi za povečevanje "odtisa" EU

Bruselj, Ljubljana, 1. december 2008 – Danes objavljene nove raziskave razkrivajo, da povečano povpraševanje po živalski krmi in agrogorivih v Evropski uniji povzroča izgubo edinstvenih gozdov, obsežne izpuste toplogrednih plinov in konflikte na podeželju v državah v razvoju. EU sedaj letno uporablja več kot 16 milijonov hektarov kmetijskih zemljišč izven svojega območja za to, da nakrmi svoje črede, vedno bolj pa tudi za pogon vozil. To območje je enako seštevku vseh kmetijskih zemljišč v Nemčiji in na Madžarskem. Večina omenjenih zemljišč je v Južni Ameriki.

Raziskave razkrivajo, da največ zemljišč zaseda soja; Evropa jo uvaža predvsem za živalsko krmo, narašča pa tudi poraba za izdelavo agrogoriv (biogoriv). Pridelava soje je med najpomembnejšimi vzroki za izsekavanje gozdov v Južni Ameriki in je povezana z obsežnim uničevanjem okolja, s povečano rabo pesticidov, ter z nasiljem in teptanjem človekovih pravic lokalnih skupnosti in kmetov. Evropski potrošniki večinoma ne vedo, da je veliko te soje gensko spremenjene, saj proizvodov živali, ki so bile krmljene z GS rastlinami, po sedaj veljavni zakonodaji ni potrebno označevati.

Ugotovitve raziskav tudi poudarjajo, da:

- Največ živil živalskega porekla pojedjo Ciprčani, Španci in Danci. Ti uporabljajo po 340, 253 oziroma 243 m² zemljišč izven EU na osebo samo za pridelavo soje, ki se uporablja za krmljenje živali.
- Nemčija, Francija in Velika Britanija za ohranjanje sedanjih prehranskih navad skupaj potrebujejo 4,5 milijonov hektarov za pridelavo soje.
- Glavna rastlina, ki se uporablja za izdelavo biodizla v Evropi, je oljna ogrščica (56%), ki potrebuje več kot 2 milijona hektarov kmetijskih zemljišč, sledi ji soja (17%) in palmovo olje (7%). Nemčija porabi 3.800 milijonov litrov tega biodizla, kar je skoraj toliko kot vsa preostala EU skupaj.

Evropski veji mednarodnih organizacij Friends of the Earth in Via Campesina sta prepričani: če EU misli resno glede boja proti podnebnim spremembam, globalnemu izginjanju biotske raznovrstnosti, kršenju človekovih pravic in prehranski krizi, mora nujno zmanjšati svojo odvisnost od uvoza soje in prenehati z uporabo poljščin za izdelavo industrijskih agrogoriv.

Anamarija Slabe z Inštituta za trajnostni razvoj, ki je slovenski partner v projektu "Hrana in goriva za Evropo", pravi: "Tudi slovenski pridelovalci pokrmijo veliko uvožene soje, precej tudi gensko spremenjene; Slovenci smo po porabi mesa z 79 kg na prebivalca letno na 16. mestu v EU. "

Adrian Bebb (program za hrano in biotsko raznovrstnost Friends of the Earth Europe) pravi: "Evropski apetit po mesu, mleku in jajcih, skupaj z naraščajočim povpraševanju po agrogorivih, ima ogromen vpliv na države v razvoju. Da bi kmetijstvo v teh državah zadovoljilo evropski trg, se širi na račun gozdov, podeželskih skupnosti in podnebja."

Gérard Choplin iz Evropske koordinacije Via Campesina pa omenja: "Industrijska živinoreja v Evropi je netrajnostna in ne more preživeti brez poceni uvožene soje, pridelane na globalnem Jugu. EU mora spremeniti svojo kmetijsko in trgovinsko politiko, da bodo evropski kmetje lahko pridelovali več živalske krme sami, in mora podpreti okolju prijazne kmetije."

OPOMBA:

Podrobnejše informacije za medije lahko dobite na: <http://www.itr.si/agrogoriva/infomediji>